

ZGODNJA DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 25. sušca 1881.

List 12.

Kratko kazalo

apostoljskega pisma papeža Leona XIII, s katerim se sveto leto oklicuje.

Sv. Oče so v začetku ob kratkem poznarnjali velike stiske, ktere zdaj terpi Cerkev Kristusova: omenili so, kako obilni, močni, silo prederzni, osorni so njeni sovražniki, ki išejo Cerkev iztrebiti ali pa ji saj ves vpliv do narodov in očitnega življenja vzeti.

Potem naznanjajo pregrenke nasledke teh brezbožnih zakletev, ki se med drugim na prvo kažejo zlasti v glavnem mestu Rimu, in potem okuževanje dalje po svetu sega. Cerkev mora toraj silo delati in se vojskovati, da bi péhanja sovražnikov zaderževala in ovrčala, Božjo čast in blagor narodov pospeševala. Pa vse bi bilo zastonj, ako bi Cerkvi ne bila zagotovljena posebna pomoč od Boga. Te pomoči pa je treba goreče prositi, kakor je delala sv. Cerkev o vsih časih.

In zato tedaj razpisujejo popolnoma odpustke v podobé sv. leta.

Začne se sv. leto 19. sušca, s praznikom sv. Jožefa, in dokončá se s 1. listopadom ali s praznikom vsih Svetnikov vštevno. Tako je za Evropo. Za druge dele zemlje se začne sveto leto ravno ta dan, dokončá se pa z zadnjim dnevom leta 1881 vštevno, *teraj pozneje.*

Pogoje za odpustke so: 1. Dvakratno obiskanje treh cerkev, ali trikratno obiskanje dveh, ali pa 6kratno obiskanja ene same cerkve, kjer namreč ni treh ali oziroma dveh cerkev; 2. en post; 3. vredno prejetje ss. zakramentov; 4. ena milošnja za kako dobro delo.

Nasledujejo določila oziroma procesij kapitelnov in družb; naredbe za take, ki so na morji; za samostane, bolnike, jetnike, naredbe za spovednike; pogoje odpustkov za otroke. Več o drugi priliki.

Verniki naj kličejo na pomoč véliko Mater Gospodovo; išejo naj pomoči za sv. Cerkev na imenitnih svetiših, posebno pomilostenih božjih potih. Znamenito je, da sedanje sveto leto sv. Oče izročajo čisto v brambo in varstvo sv. Jožefu, varhu veseljne sv. Cerkve.

Sveto leto.

Sveti Oče Leon XIII so razpisali posebno ali izredno sv. leto. Sveto leto je namreč ali navadno, ali pa izredno ter posebno. Navadno ali veliko sveto leto je tisto, ki je bilo l. 1300 postavljeno od papeža Bonifacija VIII, da naj se obhaja vsacih 100 lét, od Klemena VI djano na vsacih 50 lét, od Gregorija XII na vsacih 33, in poslednjič od Pavla VI in Ksista IV na vsacih 25 lét, kakor se obhaja še dandanašnji. *Ve-* *kratno razpis.* **Ve-** **liko** sveto leto na zadnje je bilo 1875-1876 po vsem katoliškem svetu.

Nenavadno, posebno sveto leto razpisujejo papeži v velikih potrebah, britkostih, nadlogah keršanstva. Tako posebno sveto leto so bili Paj IX dovolili v ll. 1846, 1851, 1854, 1864, 1869 o priliki Vatikanskega cerkvenega zbora. *in kraj z medno. in.*

Tudi prešnji papeži so večkrat razpisavali posebno sveto leto, tako n. pr.: Urban VIII l. 1628 za vesoljni mir, in zopet l. 1631 za zmago cesarja Ferdinanda II zoper krivoverce; Aleksander VII ll. 1656, 1661, 1663 in 1664, med drugim, da bi sprosil pomoč z nebes zoper Turka; v ravno ta namen Klemen X 1672: in ko so bile turške trupe prisle do Dunaja in so žugale tudi na Laško predreti, je zopet papež Inocencij 11. vel. serp. 1683 razpisal sveto leto; enako Klemen XI l. 1705 za mir sv. Cerkve in edinost keršanskih poglavarjev, ko je bila vojska med Francijo, Španijo itd. Benedikt XIII je bil l. 1728 razpisal sv. leto, da bi jenjale šibe potresov, nalivov in družih kazen. Enako Klemen XII zoper potrese 1730, in zoper živinsko kugo 1732 in pozneje še trikrat v vojskah, zoper Turka itd. Zoper strahovito kugo in cerkvene stiske sta bila Benedikt XIV in Klemen XIV razpisala sveto leto.

Med posebne svete leta se štejejo tiste, ki jih papeži razpisujejo, kadar vlado nastopijo, kakor so ga bili razpisali Leon XIII mesca svečana 1879.

Ali je potrebno sedanje sveto leto? Če kterikrat, je gotovo zdaj potrebno, ker pregrehe se grozno množijo dan na dan in hudobije so tolike in tako vkoreninjene, da le Bog sam zamore pomagati, česar pa ga moramo goreče prositi in pokoro delati, da bomo uslišani. Ranjki preslavni orleanski škof Dupanloup (r. Dupanlú) je že leta 1876 prašal v enem svojih poslednjih

del: „Où allons-nous“, to se pravi: „Kam gremo?“ In odgovoril je z besedami brezbožnih: „Vsi vidijo, da gremo k razdjanju, k razpreženju, v prepád, v ničverstvo!“ „Unità“ pristavlja, kako se že žanje sad peklenskih nauk, in vsak dan bo huje, ako se hujavi nagel pomoček nasproti ne stavi. Ali kakošen je ta pomoček? Veda, zbornice, policije, posilni poduki? Z roko se lahko dotipa, da kake liberalne naprave in napredki nikakor ne celijo rane; delajo jo vedno le še hujši. Ker hudo izvira iz vojske zoper Boga, zato samo povernjenje k Bogu zamore človeštvu zdravilo podeliti.“

Tako imenovana veda je sedANJI čas velik del odpadla od Boga in mnogi samo zato priporočajo zanikarne, pohujšljive, krivovérske bukve, da bi še druge zapeljali k brezverstvu in k brezboštvu. Veda le tistega k Bogu pelje, kdor iše resnice in tacih bukev, časnikov itd., ki resnico učé in k Bogu vodijo. Mnogo je društev, družb, zbornic itd., pa silno veliko več je kužljivih kakor pa dobrih in spodbudnih. Prevdarite n. pr. tudi društva, katerih namen ima biti: narod olikovati in povzdigati, pa kakor so po večem vravnane, povejte, če z marsikterimi časniki, igrami, govori, petjem, s svojimi plesi, maškarami dostikrat serc ne odvrtaajo bolj od Boga, kakor pa da bi jih k njemu vodile? In kaj se v mnogih novih šolah večkrat godí, to je le preveč znano. Res, potrebno je, da se svet z vsimi svojimi napravami v resnici zopet k Bogu oberne; pomočke k temu ima le sv. Cerkev, ter eden velikih pomočkov je ravno sveto leto.

Kako brezvérstvo, nihilizem, vse sovraži in iše zatreti, se je vidilo zdaj, ko so brezverci ruskega cara razmesarili. V Petrogradu, v Parizu, na Švicarskem je veselje brezvercev nezmérno veliko, ker so enega mogočnega človeka raztergali, česar je zmožen vsak tiger ali volk. Kislo pa se morajo v teh groznih okolišinah deržati tudi premožni brezverci in mogočni liberalci, kateri sami Cerkev čertijo, kakor nihilisti. Zakaj neki? Zato, ker tudi njim gre za nónte. V Parizu n. pr. so rúdečkarji že večkrat pretili tudi Gambettu; zdaj pa, ko so pri gostarijah vse o obhajali petrograško kervavo djanje, je eden govornikov brez cvinkov zahteval, da naj tudi „trinoga Gambetta“ umorijo! Misli bi kdo, da Gambetta, preganjavec mnihov in terlica katoličanstva, je vendar ljubhenec teh kervoželnih ljudi? Pa tudi ne...

Recimo, da ere-nihilisti pokoljejo vse, kaj bodo morajo vendar poslednjič tudi med seboj koga ali ktere imeti, ki jih bodo vodili, jim odkazovali in velevali — sej še hudobni duhovi imajo načelnika satana —, in po njih načelih bode tedaj tudi tisti „trinog“, ki mora ravno tako pod sekiro priti?! Vidi se tedaj, da ničverci niso le samo naj večí hudodelniki in rabeljni, ampak so tudi naj večí „norci“, ki sami ne vedó, kaj delajo.

Hudobija in brezbožnost je alépa, vertoglava, ki sama ne vé, kaj dela. In kako malo človeška moč premore zoper njih satansko hudodelstvo, se je pokazalo v Petrogradu. Le sv. Cerkev ima pomočke za ozdravljenje te slepote in eden tacih pomočkov je sveto leto.

Brezvérec Triden je rekel: „Nasprotovanje (reakcija) je v dvoru papežev; katoličanstvo — to je véliki sovražnik prekucijstva, in tega mora prekucijstvo uničiti (annichilarlo).“ Res, pravi „Unità“, iz dvora papežev izhaja v novič reakcija, pa ne reakcija zoper pravi napredek, ne zoper odkritoserčno in rodovitno prostost, pač pa nasprotovanje zoper kraljemorstvo, zoper klanje ljudi, zoper uničevanje. To dobrodelno nasprotvanje je kim v dvorih papežev, in imenuje se usmiljenje, prizanašanje, odpušanje, sveto leto. To je reakcija, ki iše življenje čhraniti cesarjem, oblast vladam, srečo narodom, lastino bogatim, red, svobodo, varnost vsim. Spoštljivo se priklanjamo in pohvalno pritleskujemo

tej sveličavni reakciji svetega leta, ki izhaja iz dvora Leona XIII.

Znamenite so tudi besede: „Ubit je car, ki gre iz Mihelskega dvora, kjer je obiskal véliko knjeginjo Katarino; nikoli pa se ni bralo, da bi bil kak vladar ubit, ki se je vračal od obiskanja cerkve v zadobljenje odpuštkov svetega leta.“

Človeška grozovitost iše zadovoljnosti in prostosti v ubijanji, v trinoštvu, v prelivanji človeške kervi; sveta Cerkev pa v poboljšANJI človeštva, v povračANJI k Bogu, v pokori; brezverci v neusmiljenji, Cerkev pa v usmiljenji, v milosti, v svetem letu.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilc.

(Dalje.)

Himna o presvetem Sercu Jezusovem.

(Po latinski.)

Prečisto Jezusa Sercé,
Oltar Ti vse svetósti,
Izmij iz serca mádeže,
In grehov ga oprosti!

Odvzemi mlačnost mi sercá,
Ker ona Ti se stúdi;
Dodeli novega duhá,
Gorečnost v njem obudi.

Sercé ponižno in krotkó,
Prepolno vse dobrote;
Da moje Tebi slično bo,
Ljubezni daj gorkote.

Pa kaj? če prav serafiška
Ljubezen v njem se vnáme, —
Še ta gorečnost angeljska
Premajhina je za-me.

Da toraj bo ljubiti moč
Te prav, Sercé presveto,
Od zgorej pošli mi pomoč,
Ljubezen vlij mi vneto.

Naj ognja tega plam vsikdár
Iz serca mi se dviga;
Plamena tega naj požár
Sercé v pepél prežiga.

O lepa smert in blažena:
Ljubezni sile vmréti!
Ljubezen serce naj končá,
Zveličarju v dar sveti.

Ljubezni Tvoje naj vmérjém,
Ljubezen Ti naj slaja,
Da z novim sercem kdaj začném
Ljubiti Te brez kraja!
Amen.

Pesem o presvetem Jezusovem Sercu.

(Prosto po nemški. *)

Presvet' mu Sercu slavo
V ljubezni poj sercé;
Le k Jezusu v višavo
Vse serca naj žaré!

*) P. čč. očetom iz reda Jezusovega v spomin sv. misijona v št. Vidu.

Zbor:

Oj bodi slavljeno,
Sercé preljubljeno!
Naj jezik naš Te hvali
V ljubezni vekomaj.
(Ponavlja se po vsaki kitici.)

Sercé res umorjeno,
Sercé preblaženo;
Za grehe prebodeno,
Sercé usmiljeno!

Sercé, Ti si točilo
Vodó in sveto kri;
Sercé ti si nam bilo
Studenc milosti.

Sercé, ljubáv goreča,
Le v Tebi zmér gorí,
Po Tebi le se sreča
In milost zadobí.

O Jezus, prošnjo sliši,
Ki Tebi jo zročim:
Naj v Tvoj'ga Serca bliši
Na vekomaj živim.

Res jagnje sem zgubljenó,
Ki je zgrešilo Te,
Pa željo imam eno:
Pastir, o najdi me! —

Opêri dušo mojo,
Omij s Sercá kervjó,
Nevesto zberi svojo —
Nevesto zbêri njo.

Ko Tvoje Serce milo
Ponižno in krotkó,
Tud' moje naj bi bilo
Teh čednosti polnó.

Odrekam zdaj se vsemu,
Kar ljubi, išče svet,
Sercé darujem Njemu,
Je zvolil za-me umret'.

Pa kdo mi dá kriluti,
Da k Njemu priletim —
Golobove peruti,
Da k Njemu pribežim!

Ko v Sercu tem počival,
Bom hvalo pél na glas,
Nebeški mir užival
V tem Sercu večni čas!

Bo serca trip utihnil,
Pogled že gasnil moj,
Še vmirajoč bom zdihnil:
Sercé le Tvoj sem, Tvoj! *)

Iz štavljenja *Mavricija Tomana*.

(Dalje.)

XI. Prepeljnanje jetnikov iz Goe v Lisabon.

Bilo je 21. grudna 1760. Po noči so nas med močno stražo v kakih dvajsetih čolnih prepeljali na ve-

*) Te dve pesmi niste liturgični, vendar ste se sprejeli v zbirko, zavoljo lepih napevov, ki so na njih besede složeni. Pisat.

liko, za potovanje pripravljeno barko, imenovano „Čistega spočetja“. Ondi so na 127 jezuitov — trije so bili že v vstavu umerli — z vsemi rečmi v sobo kakor slanino stlačili. Tako nečloveško ravnanje kot junaško djanje razglasiti se nista ne kraljevi namestnik, ne minister sramovala. Kapitanu smo se smilili prav v serce, dal je kraljevemu namestniku vedeti, da nas tako natlačenih ne more živih pripeljati na Portugalsko. Pa pomagalo ni nič, morali smo v tako revnem stanu odvesljati. Kapitanu je kraljevi namestnik ojstro povelje dal, nikoli na poti do Lisabona se ne ustaviti, akoravno druge barke vselej kje ostanejo, da si nekoliko odpočijejo in dobijo nove hrane.

Dva dni in dve noči zarad pomanjkanja prostora nismo spati mogli, kajti morali smo stati, ali drug verh družega sedeti, pa tožiti nismo smeli. Ščasoma so vendar naše reči v drugo in tretje nadstropje odnesli, da smo dobili nekaj več prostora. Vsak si je zdaj poiskal kotiček za stanovanje, jaz sem ga dobil pod topom, pa tudi tu ste mi je dve pedi prostora primanjkovalo, da bi se popolnoma stegnil. Noben človek bi nas v tem stanu brez milovanja ne bil zamogel videti. Stari, sivi, častitljivi, učeni in sveti možje so ležali pod kakim zabojem, na topu ali pod topom, ali pa tudi na golih tléh. Kamor so se oči ozerle, videle niso družega, kakor revščino, naj večo revščino. Kteri so bili nevarno bolni, niso mogli dobiti zdravil in ne kakega priboljška, in tisti, ki so že umirali, so komaj prostor dobili, kjer so dušo zdihnili.

Zarad vročine in mokrote se je kmalo jela hrana kvariti. V samem kruhu našli smo razne plemena červov, voda je bila rumena in smerdljiva, pa polna živalic. Ako smo jo hoteli piti, morali smo jo skoz sukno precejati, da je goščava se zgubila; kadar smo pili, smo pa nos tiščali. Na vse strani toraj smo revščino terpeli.

Dobili smo živali v obleko, da so nas noč in dan mučile. Naposled je zbolelo veliko nas jezuitov in drugih ljudi na barki; nismo pa imeli z ničimur pomagati si, kakor z bornimi zdravili. Ako smo starejšim hoteli postreči, morali smo kupiti kokoš in za-njo dati 16 goldinarjev v zlatu. Na zadnje pa tudi teh in družega mesa ni bilo več dobiti. Jaz sem bil med vsemi naj bolj zdrav, akoravno sem bil slab in mi je jezik na več krajih počil. Te bolečine sem še na Portugalsko prinesel.

Prišli smo pri vedno dobrem vetru do predbrežja Dobrega upanja in srečno smo ga obveslali, tako, da so čolnarji rekli: „Jezuiti so od Boga tak veter izprosili, kakoršnega so si želeli.“ Res srečno smo se dalje vozili in ravnik že šestič prejadrali, — pa kar naenkrat nas je veter zapustil in barka je štirinajst dni na mestu stala, kakor bi jo bil pribil. Vročina je bila strašna, vzeli smo sicer velike jadra in naredili si senco, pa koriatilo je malo, ali pa nič ne. Voda je vedno slaběji prihajala in dobivali smo je čedalje manj; ni čudo toraj, ako so ljudje na barki vedno bolj slabéli, da so bolezní vedno huje gospodovale in vsak čas je bilo treba kakega merliča v morje vreči. S pogrebom merliča na barki nimajo posebnega opravila. Duhoven obmoli navadne cerkvene molitve, na to denejo merliča na dolgo desko, mu privežejo velik kamen ali kroglo na noge in ga veržejo v morje. Tri in dvajset jezuitov je na tej poti taka osoda zadela. Bili so pa gotovo srečnejši od nas, ker odšli so vsemu terpljenju, ktero je nas še čakalo.

V omenjeni veliki stiski prosili smo Boga za vgoden veter, in od tistega časa sem vsak dan obmolil duhovne ure za mertve. V serce nas je bolelo videti, da je barka komaj dva streljaja od nas oddaljena dober veter imela med tem, ko je naša že toliko časa na miru stala. Čez štirinajst dni je še le Bog naše prošnje uslišal.

Morje se je začelo gibati, lahka sapica se je vperla v jadra, in barka se je dalje pomikala. Pa komaj je ta nesreča nehala, že je druga nastopila.

Poveljnik barke je bil že na otoku Goanskem od kraljevega namestnika prejel zapečateno vodilo, valed kterega naj na visokem morji vsakega jezuita in njegovo blago preiskuje. Drug za drugim smo morali iti pred preiskovavca. Pervemu so sezuli čevlje in nogovice in hoteli so mu še vso drugo obleko sleči, pa preiskovani je začel vpiti in ko pride poveljnik, se je pritožil, da se ne spodobi tako ravnati z duhovni. Potem je poveljnik ukazal, naj se vsi žepi dobro preiščejo, sicer pa naj se pretipa, ali je kje kaj denarja ali enacega blaga. Na taki način so potem preiskavali vsacega, pa tudi postelje, zaboje in druge reči.

Pri njih več so kaj našli. Jaz sem bil v naj bujših skerbeh, skoraj brez uma. Oče provincijal mi je bil po smerti dveh mojih tovaršev dal nekaj zlatega peska shraniti. Djal sem ta pesek nekaj v blazino, nekaj v zaboj pri topu, pod katerim sem stanoval. Vse to sem tako dobro skrtil, da niso nič našli, in zlato mi je prav prišlo in tudi mojim tovaršem, ko smo pozneje bili v velikoletnem zaporu...

Ko smo se celih 5 mesecev po morji neprenehoma vozili, zagledali smo 20. maja 1761 Portugalsko in srečo smo imeli še tisti večer v lisabonskem zavetniku se ustaviti. Ravno tisto noč se je veter spremenil, in ako bi ne bili že takrat v barkostaji, gotovo bi bili še več časa morali po morji se klatiti, in zarad pomanjkanja živeža in zarad boleznih bi bili utegnili vsi pomreti.

(Dalje nast.)

Cerkvene določila gledé izpostavljanja sv. Rešnjega Telesa.

(Dalje.)

Kaj je potrebno k temu, da se smé sv. Rešnje Telo očitno in slovesno izpostavljati?

Da se Najsvetejše smé slovesno izpostavljati, k temu je potrebna — da povemo z besedami učenega Gardellinija — auctoritas et decentia, to je: škofovo dovoljenje in spolnovanje obredoslovnih cerkvenih določil.

Samo neslovesno, privatno izpostavljanje sv. Rešnjega Telesa, pri katerem se Najsvetejše ne vzame iz tabernakeljna, je v oblasti župnikov, nikakor pa ni v njegovi oblasti slovesno, očitno izpostavljanje. Papež Benedikt XIV je pisal škofu Ermlauskemu: „*Illud imprimis certissimum est huic sedi Apostolicae, in quibuscumque ecclesiis etiam privilegio immunibus, sive saecularibus sive regularibus, non licere exponi publice divinam Eucharistiam, nisi causa publica et episcopi facultas intervenerint; solius autem episcopi partes esse, ut causae publicae meritum expendat et declaret.*“

Kakor pa navadni duhoven svojelastno novega slovesnega izpostavljanja ne smé vpeljavati, tako tudi novih procesij ali obhodov s sv. Rešnjim Telesom ne. Dunajski provincijalni zbor l. 1858, kterega določila so bile poterjene v Rimu, govori o tej zadevi tako-le: „*Praeter Processionem in festo corporis Christi habendam, aliamve, proqua expressa Antistitis licentia obtenta fuerit, SS. Sacramentum ex ecclesia proferre non licet, nisi ut ad aegrotum portetur, vel quando instans profanationis periculum translationem fieri jubeat.*“

Kjer so nekatere slovesne izpostavljanja Najsvetejšega že davno v navadi, so opravičene le tedaj, ako so se začele z izrečenim privoljenjem škofovim, ali pa da

so škofu vsaj dobro znane, pa jih molcé odobruje in dopušča. Škofje pa ravnajo pri tem, se vé da, v duhu cerkvenih pravil in določil, ter zlasti zahtevajo za očitno izpostavljanje Najsvetejšega, da je za to kaka „*causa publica et rationabilis*“.

Zraven privoljenja škofovega je za slovesno izpostavljanje sv. Rešnjega Telesa potrebna tudi „*decentia*“, spodobna naprava in oprava altarja. K temu je najprej treba, da se Najsvetejše izpostavi v češenje na vzvišenem kraju, na posebnem tronu verh tabernakeljna, kjer ima sicer stati altarni križ. Naj spodobnejše je, da se Najsvetejše izpostavi na velikem altarju, ki ima biti z vso okolico njegovo takrat slovesno in dostojno ozališan. Relikvije svetnikov se med izpostavljenjem sv. Rešnjega Telesa ne smejo postavljati na isti altar. Za čas 40urne pobožnosti je še tudi ukazano, da naj se podobe svetnikov na altarju, kjer je izpostavljeno Najsvetejše, zagnernejo ali odnesó. Cerkev namreč hoče, da se med izpostavljanjem vsa pozornost duha obrača le na sv. Rešnje Telo. Tudi vse znamenja žalosti in smerti se morajo odstraniti tam, kjer je v češenje izpostavljeno Najsvetejše, kakor n. pr. černe preproge, mertvaške podobe, tumba itd. Tudi tako imenovane kanontable bi, izvzemši čas sv. maše, vsled nekega določila (S. Rit. C. leta 1864) ne smele biti na altarju, kedar je sv. Rešnje Telo slovesno na njem izpostavljeno. Sicer pa se ima dotični altar primérno in po moči lepo ozališati, zlasti s cvetlicami, pa vsa olepšava naj bo vravnana tako in tako razstavljena, da se berž spozná, da veljá Najsvetejšemu.

K dostojni opravi altarja med izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom gre tudi primerna razsvetljava. Tako imenovana „*Instructio Clementina*“ določuje, da ima na altarju pred Najsvetejšim goreti najmanj 20 sveč, — ali to veljá le za Rim; drugej se imajo v tem ravnati po svojih škofjskih ukazih, ali po starodavni navadi kraja. — Benedikt XIV je ukazal kot škof v Bolonji: „*Duodecim saltem cerei circumardeant.*“ Gardellini zahteva dvanajst sveč, kadar je sv. Rešnje Telo slovesno izpostavljeno v monštranici. „*Minorem laud convenire crederem ob decentiam, qua sacra illa actio est peragenda.*“ — Praški, v Rimu poterjeni provincijalni zbor je ukazal: „*Quandocunque SS. Eucharistia publice adoranda exponitur, accendantur ad minimum duodecim candelae, quae continuo ardeant.*“

Kar tiče tvarino, iz ktere imajo biti sveče pred Najsvetejšim goreče, veljá o njih to, kar za sv. mašo: sv. Cerkev zahteva „*luminaria cerea*“. Vsaka druga tvarina je prepovedana; pač pa je dovoljeno to, da zraven teh ukazanih 12 sveč tudi še druge nevoščene goré pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

(Dalje sledí.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (Iz govora v katoliški družbi 16. sušca 1881. Govoril M. Lazar o nauku mladine v Bosni.) Velik svetnik je sv. Vincencij Pavljanski. Bil je junak, res, bil je apostelj keršanske ljubezni. Umerl je pred 220 leti; vendar v kljub grozni smerti še vedno krepko živi, da, rekel bi, močnejše, krepkejše. Ne mislim samo, da živi v svetih nebesih, kjer je prejel krono pravice, kakor pravi sv. Pavel, temuč tudi pri nas, revnih siromakih, on čversto živi v svojih bogoljubnih sinovih, v svojih miloserčnih hišicah. Kdo je pač vstanovil toliko bolnišnic, toliko hiralnic, toliko sirotišnic, toliko društev, toliko ss. misijonov, če ne ravno močni duh vélikega aposteljna, sv. Vincencija?

Kako žalostno je bilo za bolne n. pr. v Ljubljani o časih službovanja gosp. kaplana Reša, poznejšega dekana v Kranju! Ko je bil pustni večer poklican v bolnišnico k umirajoči, ni našel ne ene postrežne duše v vsem poslopji; vse se je bilo šlo razveseljevat, vse po svojih znanjih. Darovaljane, samo sebe zatajoče ljubezni do bolnih, ubozih ne stori denar; to stori le samo pravi božji duh Jezusa Kristusa, ki uči: kdor komu naj manjših stori kaj v mojem imenu, ta Meni stori.

Iz te prave keršanske, božje ljubezni do bližnjega, se vé, da zarad Boga, zapusti toliko naših slovenskih pobožnih devic ljube stariše, brate, sestre, pač da, vse na tem svetu, da le Kristusa pridobi, spominjaje se besedi sv. Pavla: Vse cenim za blato, da Kristusa pridobim. Kdor pa očeta ali mater bolj ljubi, kot mene, mene ni vreden, govori Jezus sam.

Zarad tega notranjega, božjega ognja se podá toliko devic k blagim, milosérnim hčeram sv. Vincencija. Kranjice gredó še raji v Zagreb, kot v Gradec, že zarad jezika hervaškega, kterega se kmalu naučé. Od endot pa hitijo v Jugoslavijo, v Bosno, Hercegovino in v druge kraje, nevedne siromake učiti, bolnim streč, kakor neutrudne bučelice, ki od zore do mraka neprenehoma iščejo sladkega meda. Tudi Turki jih močno čislajo, kakor so jih mohamedani v Sarajevem, Mostaru in Banjaluki visoko spoštovali; čitali smo, kako jih je sultan v zaslíšanje sprejel in pohvalil, njihov trud in djanje podpiral.

O delavnosti teh naših junaških in blagodušnih rojakinj dobivamo sem ter tje poročila iz ondotnih jugoslovanskih okrajin. Pisala mi je večkrat prednica iz Banjaluke, n. pr. kako dobroserčni so ubogi bosanski otroci: Če ga hočem, se vé, samo nekoliko za uho potipati, ako se otrok kaj spozabi, mi koj ponudi sam še drugo uho. Ta prednica je Sestra Gregorija Ješe-tova iz Stražiša poleg Kranja, ki je že 6. lét tam dolji za prednico. „Zgod. Danica“ je že pred nekoliko leti prosila za njo podobice in družih reči, primérnih za darila. Ubogi Bošnjaki namreč imajo toliko zaupanje do usmiljenic, da na zemljo sklonivši se pred nje ne odidejo, dokler ne dobijo kake podobice, ali kacega čaja za domače bolnike.

To prednico sem prosil pred 4 leti, da naj mi pošlje vse šolske knjige, ktere koli se rabijo v bosniških šolah. Poslala mi je mali katekizem, veliki katekizem in pa v cirilici pisano knjižico za zemljepisje in zgodovino, z opazko, da družih knjig pod turško vlado nimajo v šolah. Nadjam se, da Vas ne bom dolgočasil, ako Vas nekoliko poučim iz tega katekizma, to je, ako vam pojasnim, kaj po večem ta knjižica v sebi obsega.

Poglejte knjižico, kako je majhna, pa ima mnogo tvarine v sebi. V tem namreč je: abecednik, molitvenik, katekizem in poštevnica (računica), pa še poduk, kako se pri sv. maši streže. Na prvi strani je pisano: „Školska knjiga Ilie, sina pok. Ante Gargiča: Mare Pilipovića. Dade o. Fra Trano Livančić iz Jajica, meštar (šolski mojster = učitelj) Banjalučki 22. stud. 1870.“ Posebno je, da se šolarček ni zapisal s primkom, omenja samo svoje roditelje. Dal mu je knjigo frančiškan (franjevce) iz Jajica, pri kateri terdnjavi se je ravno naš domači polk hrabrega skazal. Slava večna visokodušnim in hrabrim sinovom sv. Frančiška, ki so 400 lét bili edina nepremakljiva skala za varstvo sv. vere v Bosni, ob kateri so se vsi silni valovi turškega fanatizma razbili! Naslov je knjižici: „Bukvar. S napomenkom članakah (členov) nauka Vjere za katoličku mladež. U Vilajetskoj Tiskarnici godine 1869.“

Na tretji strani je tiskano: „Blagovoljenjem Preuzvišenega Gospodara Saffet-Paše Upravitelja Bosanskog Vilajeta (okraja) Carskim troškom pritiskano; narodnim učilištom podareno.“ Čudno se mi je zdelo, da je turška vlada dala tiskati keršanske knjige, pa še na carske stroške, ter jih je podarila narodnim šolam. To je še kosec tolerance. (Konec sledi.)

Z bohinske Bistrice, 20. sušca. (Zahvala.) Radostno in z naj veči zahvalo poročam, kako dobro se v Vaši okolici obnaša v „Danici“ nastavljeni „Kolednik sv. Miklavža za cerkev na boh. Bistrici“. Zraven družih doneskov, v „Danici“ naznanjenih in nenaznanjenih, sem prejel v ta namen od p. n. gg. kaanonikov A. Zamejc a in pl. H. Pavker-ja — od vsacega po 20 gl., in preč. stolni proš p. n. gospod Jožef Zupan pa so mi poslali blagovolili za se 100 gl. in zraven za ranjco J. R. še 20 gl.

Oveseljen že z naj manjšim darom, pa še posebno v svojih velikih skerbéh poterjen in poživiljen po toliki blagosérnosti in velikodušni radodarnosti, iz serca hvaležno kličem v svojem in cele fare imenu: Bog poplačaj do zadnjega solda z naj bogatejšim usmiljenjem vsem dobrotnikom naše cerkve ter nam nakloni še daljnih, dobrotnih rok, da bi težavno in drago delo srečno dognati zamogli. J. Mesar, župnik.

Mariborski postni list priporoča ondotnim vernikom bratovšino sv. Rešnjega Telesa za češenje Najsvetejšega in za pomoč ubožnim cerkvam. Pristavlja, da to prašanje so najpervo duhovni pastirji v svojih dušno pastirskih shodih na vse strani prevdarili in rešili. Z vedno pričujočnostjo Jezusovo v presv. Zakramentu se naj lepše vjema vedno češenje od strani vernikov. Že papež Pavel III je 30. vinotoka 1539 bratovšino presv. Zakramenta poterdil za Rim; družba vednega češenja pa je sad 17. stoletja. V 18. stoletji se je ta bratovšina razširila tudi v Avstrijo in cesarica Marija Terezija se je v Tirnovi perva zapisala vanjo in je tudi oskerbela, da so se v to zadevajoče knjižice v razne jezike našega cesarstva prestavile. Proti koncu minulega stoletja je imela ta družba v Avstriji že udov na sto in sto tisočev, ter se je sveto Rešnje Telo častilo noč in dan.

Pozneje se je češenju pridjal namen: skerbeti za ubožne cerkve, in tako je bila družba ustanovljena v Bruselju na Belgiškem l. 1843, na Bavarskem 1843, na Dunaju 1857. Poslednja je bila po cerkvenih postavah ustanovljena l. 1858 in povzdignjena od Pija IX v glavno družbo vsega cesarstva. Vstanovile so se naslednjič bratovšine v Lincu, v Pragi, v Olomovcu, Bernu, Pešti, Gradcu, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Terstu, Inomosta in Bocnu na Tirolskem.

Viši pastirji hvalijo vernike zarad skerbi za lepoto hiše Božje, kajti več kot osemnajstletna skušnja jih uči, kolika je njih gorečnost v tem oziru. Nad 20 cerkev so ta čas posvetili, novi zvonovi se oglašajo s premozihi zvonikov, povsod so vidili, da verniki ljubijo lepoto hiše Gospodove. Pri vsem tem, pravijo dalje po besedi, ne spregledujte družbe, ktero vam danes priporočam.

Sej je keršanski ljubezni tudi to v skerbi, ali morebiti drugi pomoči ne potrebujejo, če tudi mi sami za sebe potrebe ne čutimo? Nahaja se še tudi v naši škofiji mnogo podružnic, katerim marsikaj potrebnega manjka... Pa tudi zvonaj mej naše škofije bi taki darovi dobro došli, n. pr. ubogim katoličanom v Bosni in Hercegovini. Še le zdaj, pod varstvom našega presvitlega cesarja, je tem ubogim revam mogoče, da si začenjajo vsaj nekoliko dostojnejše kapele in cerkve zidati, namestu preubornih bajt, v kterih so dosihmal Božjo službo opravljali.

Toda preubogi so; kruta sila prejšnjih časov jih je pre-hudo potlačila; sami si zdaj pomagati ne morejo. Z zaupanjem se ozirajo na nas, ki smo njihovi bratje ne le po kervi, temuč še bolj po veri v Jezusa Kristusa. Naj ne bode osramoteno zaupanje, ki ga stavijo v našo bratovsko ljubezen!

Odpira se vam, preljubi moji! nov delokrog keršanske pobožnosti, pa tudi keršanske ljubezni. Zato veselo in pogumno na delo! z ozirom na besede Kristusove: „Kar ste enemu mojih najmanjših bratov storili, ste meni storili.“ (Mat. 25, 40.)

Iz Marija-Zvezde v Bosni, 12. sušca. (Poterdilo. Stan naprave oo. Trapistov) „Ker ni doma č. o. Beda, si jaz jemljem čast Vam poterditi, da sem prejel (zbirk „Zg. Dan.“) 66 gold. a. v., ki ste jih poslali; poplačaj Bog tisučkrat! Prizadjal si bom, da ta poslani znesek razdelim po pristavljenih namenih. (Op. Poslali smo bili v novič 5. sušca do č. P. Beda: 33 gl. za misijon, 6 gl. za sirotišnico v Banjaluki, 23 gl. za zidanje samostana redovnic sv. Kervi pri Banjaluki, 4 gl. za čč. redovnike Trapiate v Bosni; tedaj skupaj 66 gl. Vr.)

Z odhodom č. o. prijora Franca je samostan „Marija-Zvezda“ prišel v hudo zadrege, ker P. Franc je ves denar vzel v misijon in ostal je k temu še znaten znesek dolgov, in pa tčih dolgov, ki se morajo v kratkem plačati, ne da bi imeli nado dobiti pomočkov v ta namen. . . Nimamo tedaj čisto nobenega pomočka, da bi mogli preživiti in oblačiti obilno število ubozih sirotin-skih dečkov, katerih število se pri tem še vsak dan naraša. Ako ne bo posebne pomoči, se Marija-Zvezda ne bo mogla povzdigniti od vdarca, kterega je dobila po Dohodu č. o. Franca.“

Tako piše prečastiti P. Bonaventura, sedanji superior redovnikov Trapistov v Marija-Zvezdi pri Banjaluki. Pristavlja poslednjič tudi še to, da bi bilo skerbeti za ohranitev Marija-Zvezde, ako se ima ohraniti Dunbrody (to je, misijon med Kafri), da brez Marija-Zvezde ne bude novega naraščaja za Dunbrody.

Razgled po svetu.

V Zagrebu so zopet dosti hudi potresi; celo zidovi so padali. Pri vsem tem liberalci boje ne mislijo toliko na popboljšanje, kolikor na zidanje kazališa!

Kakor piše „Katol. List“, vsled potresa znaša škoda 1 milijon 147 tisuč 436 gl., to pa brez zagrebskega področja. Posebej cerkve, kapele in duhovski domovi imajo škode za 426.950 gold., in s cerkvami v Zagrebu vred do 800.000 gl.

Rim. Nedavno so v Rimu našli nov dokaz, da z narodom slovanskim vred sta bila aposteljna ss. Ciril in Metod od začetka v zvezi s sv. Stolum. V vatikanski baziliki sv. Petra se hrani prav stara podoba ss. Petra in Pavla, na desko slikana. Veči praznike so to podobo postavljali na grob sv. Petra, to je, na oltar v „konfesiji“. Pod podobama ss. Petra in Pavla ste še dve drugi osebi, v malem naslikani, in med njima je še tretja, ktera se ceni za papeža. Ljudstvo pripoveduje, da ta podoba je iz časa Konstantinovega; pa to ne more biti, ker je na nji napis rutensk ali slovensk; bolj verjetno je, da je podoba iz 9. stoletja, ko so se bili Slovenci spreobrnili h keršanstvu. Znano je, da ob tistem času sta živela ss. Ciril in Metod, in viditi je, da tisti mali sliki sta ravno ss. Ciril in Metod. Verjetno je, da sta to podoba ona prinesla v Rim, ker sv. Metod je bil tudi znan v slikarstvu, kar Assemani dokazuje. Gotovo je, da od nekdanj se ta slika postavlja na grob sv. Petra.

Gotovo je tudi, da Hadrijan II je ravno v ta grob bil položil poslovenjeno sv. pismo, ki mu ga je bil daroval sv. Ciril. Znamenito je tudi to, da je na sliki še drugi napis, ki se pa ne more natanko brati, dok'er se okvir ne sname. Una tretja oseba, misli „Voce della Verità“, predstavlja papeža Nikolaja I, ki je Bulgarom v glasovijih odgovorih dajal času in narodom prav primérne posave. Ta papež ima tudi sicer znamenite zasluge za Slovence. Da je njegova podoba, se mora sklepati tudi od tod, ker ima na glavi trojnato krono in Moroni pravi, da ravno Nikolaj I je bil pričel nositi trikrono.

V god sv. Jožefa je bilo veliko število tujih pri papeževi sv. maši v Vatikanu in obhajanih od Njih Svetosti. Na sožaljenje, ki so ga sv. Oče poslali v Petrograd zarad umora carovega, je dospel odgovor, s kterim Aleksander III naj priserčniši zahvalo naznanuje papežu Leonu XIII.

Carigrad. Razkolstvo v armensko-katoliški cerkvi je zdaj popolnoma dokončano; zdaj v kratkem sta se papeževemu nunciju Vanutelli u podvergla oba nasprotna škofa z duhovstvom vred v Carigradu.

Berlin. (Sami ukazi brez verske podlage tudi pri študentih malo pomagajo.) Pruski luteranski kultusminister je dal oster in določen ukaz, da se dijaki ne smejo nobenih družb in zvez vdeleževati; s tem pa rane ni zacelil, ker vedno naznanjajo časniki, da tu in tam morajo dijake iz šol izločevati, ker so se vdeležili družb, pivskih shodov, pretérov in enacih reči. Eden naj bolj žalostnih dogodkov se je naključil v začetku l. 1881 v Kulmu, kjer je bilo 9 deležnikov zveze „Cimbrije“ odpravljenih iz gimnazije. Na Svečnico so se razuzdani učenci združili k popivanju, pri čimur je prišlo zvečer tudi do puljave z nočnim čuvajem in do družih spák. Naj hujši vtis pa je storilo, kar se je dogodilo pri preiskovanji. Nadučitelj namreč je pri tej priliki enemu zatoženih zarad njegove prederznosti berluzgo pritnil, ktero je pa od divjega noba nazaj dobit, in bilo bi še hujše, ako bi nadučitelju eden učiteljev ne bil na pomoč pristopil. V družega učenika, kakor se poroča, je bil učenec tintnico zagnal. Mladina, pravijo, je tako spridena, da si učenci jo starši ne vedo pomagati, in to si je lahko misliti v deželi, kjer se vera in naj boljši verske naprave s satansko jezo preganjajo. Kakor so otroci in mladenči pravi angelci, ako se versko in pravno izrejšajo, tako postanejo pa tudi togotni satani, ako se blagi občutki v njih morijo in če izrejša ni stavljena na podlogo svete vere. — Poprej, pravi poročevalec, so učenci ob nedeljah in praznikih hodili k božji službi; zdaj se zbirajo v pivnice. Poprej so učenci in učenci skupaj hodili k božji službi, skupaj prejemale ss. zakramente; zdaj so učenci pogostoma sami sebi prepušeni (ali pa vidijo še slabe zglede pri tistih, ki so dolžni jim dobre zglede dajati). Kongregacije, Bonifacijevе družbe in verske zedinjevanja so jim strogo odrečene; namesto tega se mladenčevro serce obrača na prepovedane in nevarne shode. Kdaj bo bolje? praša „Avgst. Sendbote“. Gotovo ne poprej, pravi slednjič, dokler se Cerkvi in veri njene polne pravice ne povernejo, ter ona do duše mladine kakor do duše družih vernikov zopet poln vpliv doseže. Marijanske družbe med gimnazijalci so odpravili, zdaj imajo satanske družbe namesto njih. — Škoda slabe izreje pri mladini pa le tisti prav pozná, kdor mladino resnično in iz viših nagibov ljubi.

Do kolike živjačnosti pride mlado ljudstvo, ako ni globoko prešinjeno od odgovornosti, ki jo ima pred Bogom za svoje djanja, kaže ostudna stava te dni v Pešti. Stavili so nekteri mladenči, kdo bo naj več ruma izpil. Eden izmed njih, ki ga je naj več polokal, je brez občutka na tla telebnil. Prenesen v bolnišnico je ležal tri

dni brez kacega znamenja, če je še živ, ali ne. Po zdravniški prizadevnosti se je poslednjič vendar zopet zavedil. Ali žalostni nasledek te brezglavne baharije je ta, da se mu dela neozdravljiv rak v želodcu, ki bo nesrečnega v kratkem času vergel v grob.

Celó protestanška „Kreuzzeitung“ v Berlinu resno obžaluje silno pogreznjenost sedanjega časa, ko piše: „Bolezen našega časa je zadosti resna in preteča. Naj strašnejše in očitniše se nam nevarnost bliža v „nihilizmu“ (brezverstvu), ki ima na Ruskem toliko priveržencev in tako prežalosten sad rodi, kateri se pa tudi med nami kakor po vsi Evropi mogočno razhobotuje. Koliko tisučev in tisučev jih je pogreznjenih v nihilizem, odterganih od vsacega višega reda v življenji, od vsega božjega, večnega in nebeškega! Skuša se sicer pomagati z naj ojstrejši policijsko oblastjo: toda s tem se dajo k večjemu posamezne divjaške rogovilstva take dušne spridenosti potlačevati; ozdraviti je zmožno samo keršanstvo... Vsa olika, na katero naša doba tako visoko ceno stavi, nam v tem ne more nič pomagati; sej enostranska olika uma naravnost še pospešuje nihilizem, in ne med ljudstvom prav za prav, ampak med olikanimi posebno ima nihilizem svoje priveržence. Olika brez verske podlage le še toliko hitreje pelje v pogubo. Pomoč in posvícenje je le v keršanstvu... To mora biti naj viši cilj vse odgoje, vsega nauka, da bodo vse serca presunjene od pravega življenja, katero je Jezus Kristus prinesel na svet.“

Pariz. (Francoska gospá pred sodbo.) Une dni je bila pred sodbo vojvodnja Chevreska (r. Ševreska), zatožena, da je nasilno roko stegnila proti stražniku, kateremu je bilo naloženo pregnati oo. benediktine iz samostana Solesmeskega. Vojvodnja je namreč ravno klečala in molila v samostanski kapeli, ko se je zverševal krivični sklep. Eden stražnikov jo prime za rame in jo s silo pelje skoz miniški kor. Pobožna gospá se boji stopiti na kraj, ki je pristopen le samo minihom, in braneč se stražnika v obraz udari. Pri sodbi se je prav čversto zagovarjala. „Jaz sem kristjana“, je rekla, „in zato me tolaži zavednost, da morem za Cerkev kaj terpeti. Zoper Boga so divjali prederzneži, Njega so hotli pregnati iz hrama, ne pa minihov. Pred 10 leti sem darovala življenje svojih sinov za blagor Francije in nisem prašala, ktera deželjska vlada jih zahteva od mene; dan danes pa se nam jemljejo duše naših otrok. Kakor mati in kristjana protestujem zoper neslišano krutost.“

Nasledek njene neprestrašene besede je bil ta, da so jo obsodili samo na globo 200 frankov. — Take dogodbe jasno kažejo, da tako imenovani prostomišljaki so rabeljini, bratje Barabovi. Njih „prostost“ je sužnjost, njih „bratovstvo“ je laž, njih „ravnopravnost“ je farijezstvo.

Rusko. Novi car Aleksander III, kakor se kaže iz njegovega razglosa, hoče svojo delavnost obračati posebno na notranji razcvet in vterjevanje svoje velikanske države, z zunanjsvom pa gojiti ohranivno in mirno politiko. — Tako naj bi delale zares vse vlade, potlej bi bilo upati, da bi se kdaj davki znižali, ali pa saj ne tako strašausko narašali, kakor že od davno. Katoliški veri pa naj bi pustili svobodo, pristo roko, da bi mogla narode v duhovnem oziru miriti; potlej še le bi se bilo najdti boljših časov.

Na Ruskem, kakor pišejo, se obširno odkrivajo osnove nihilistov. V Petrogradu so jih dobili kaci 20, ki so bombe delali. V Peški so zasačili derhal 18 ničvércov, ki so razpošiljali razletavne strelaine. Tudi nekaj njih tiskarnic so dobili. — Bojé se rogovilstev po ce-

sarstvu, zato se veliki oddelki vojašine odpravljajo na naj bolj nevarne kraje: v Kiev, Harkov in na Poljsko.

Knez Gorčakov, če tudi še bolehen, je poklican domú iz Nice, da bo pri shodu, v katerem bode posvet o zunanji politiki.

Kaže se, da novi car misli ustanoviti nektere obnove v cesarstvu. Že njegov oče je boje namerjal ustanoviti zbornico, v kateri bi bila vsaka okrajina zastopana od 10 poslancev, 2 od duhovnov, 2 plemenitnikov, 2 tergovcev, 2 meščanov in 2 kmetov. Zdaj se neki misli na začasno in pripravljavno zbornico plemenitnikov, ktera bi volitve vravnavala, snovala vstavo. Za katoličanstvo bi to na Ruskem gotovo bilo boljše, kakor pa dozedanji strogi absolutizem.

Mestni svét v Petrogradu je sklenil, da hoče novo cerkev zidati na mestu, kjer je bil car napaden.

Na Libnu se je apostoljskemu polnomočniku preč. g. Piavimu posrečilo, da je razkolne antonijanske mnihe v Bejtkasebu pridobil za povernitev v katoliško Cerkev. Pri Božji službi 3. sušca je preč. gosp. polnomočnik ondi imel Božjo službo, pri kateri so vai udje preklicali svoje zmote in so bili rešeni cerkvenega izobčenja. Ljudstvo iz okolice je sulo v cerkev in je po svojih predstojnikih hvalo naznanilo apostoljskemu poslancu, da je razpor zatert. Mnihi pa so v posebnem pismu izrekli hvalo za srečni vspéh in naznanili, da se podveržejo naj višemu poglavarju sv. Cerkve Leonu XIII.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

28. sušca. S. Ksist papež. — 29. S. Ciril škof. — 30. S. Kvirin muč. — 31. S. Balbina. — 1. mal. travna. Spomin presv. Kervi N. G. J. Kr. S. Hugon škof. — 2. S. Francišk Pavlj. — 3. Peta postna ali tiha nedelja. S. Rihard.

Zahvale:

Št. 1. V neki silno zoperni mi nadlogi sem obljubil devetdnevnicu opraviti k Naši ljubi Gospej in ako bom uslišan in nadloge rešen, da hočem to po „Danici“ razglasiti, tako sem obljubil. Ker sem bil že v nekterih urah uslišan, tudi razglašenje z veseljem spolnim.

Z Gorenjskega.

M. L.

Št. 2. Pri naši hiši je pretla velika nesreča; skoraj ni bilo upanja, da bi je bili rešeni. Obernila sem se toraj z velikim zaupanjem k Naši ljubi Gospej presv. Serca in sem jo prosila, da bi nas otela te nesreče, in precej sem bila uslišana. Toraj naznanjam naj priserčnejši zahvalo Bogu in Mariji, naši pomočnici!

N. K.

V molitev priporočeni:

Mati svojega za vodenico bolnega s'na serčno priporoča v molitev za zdravje, če je Božja volja. — Mati priporoča zanikarnega in divjaškega sina za spreobrnjenje. — Neki spokornik. — Mir in edinost v neki hiši. — Pravo spoznanje in resnično poboljšanje nekterih zmotenih oseb. — Oseba v dušnih in telesnih potrebah.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

28. sušca. Do dobrih in hudobnih bodi dobrovoljen, in glej, da nikomur ne boš nadležen.

29. Serce vari nečimurnih željá, jezik praznega blebetanja, in vse počutke imej v pokoršini.

30. Boljši ti je neznan in malo čislan biti, kakor pa da bi te ljudje veliko hvalili.

31. Navadi se z malim zadovoljen biti, in potem boš malokrat žalosten.

1. mal. travna. Kdor iše minljivo, ne najde neminljivega.

2. Hvali Boga tudi za terpljenje in britkosti, ker Bog vse modro vodi na svojem svetu.

3. Ponižuj se pred vsimi, in pri vsih boš v milosti. Bogu boš všeč, od ljudi ljubljen, in sovražnik dobrega bo hitreje od tebe bežal zavolj ponižnosti, ki je predraga čednost.

Sad češenja sv. Jožefa.

Mesec sv. Jožefa gre proti koncu, s tim pa naj se ne konča češenje sv. Jožefa. Gospod je bil častiti sestri Mariji od Jezusa razodel, ktere milosti bode dodelil častivcem sv. Jožefa, namreč:

1. Sv. Jožef bo svojim varovancem dosegel čistost in moč za premagovanje mesnih skušnjav.

2. Pomoč, da se bodo vernili od greha nazaj k pokori in k prijaznosti Božji.

3. Pravo češenje do Marije.

4. Pomoč jim bo skazoval na smertni postelji in jih branil zoper hudobnega sovražnika.

5. Rešil jih bo bolezen in terpljenja, ako jim je to v zveličanje, in poterjeval jih bo v njih nadlogah.

6. Hudobni duhovi bodo bežali pri klicanju njegovega sv. imena.

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Pn. g. A. Samasa je zopet z lepim darom počastil št. Jakopsko farno cerkev. Daroval ji je namreč kanon-table in par trirogljatih svečnikov iz čverstega masivnega blaga, kakoršni se rabijo ob straneh pri izpostavljenem sv. Rešnjem Telesu. Bog plačaj sto- in stokrat blagodušnemu gospodu njegovo dobroto, trud in skerb v prid naše Božje hiše.

V Ljubljani, 22. sušca 1881.

Cerkveno predstojništvo.

Odpustki za mesec majnik. Na neko vprašanje odgovor, da za obhajanje šmarnc v majniku je dala sv. Cerkev na vsak dan 300 dni odpustkov, enkrat v mescu pa popolnoma odpustek pod navadnimi pogoji. (Pij VII, 21. sušca 1815, in 18. rožn. 1822.)

Iz Podgraj, 21. sušca. (Zahvala.) Časniki slovenski so razglasili, da je lani v Bistriškem okraju, na kranjsko-isterski meji, bila uničila toča pridelke tukajšnjim še v rodovitnih letih ubogim kmetom, ker ni ga na Kranjskem in tudi ne na Isterskem kraja, kjer bi nalivi toliko polju škodovali in tako močna burja razsajala, kakor tod. Vsed imenovane nesreče je nastala posebno v vasi Kuteževem, v duhovnji Podgrajski, tolika beda (revšina), pomanjkanje in lakota, da bi se ljudje težko ohranili brez pomoči usmiljenih ljudi.

Za vas Kuteževo in za naj ubožniši siromake vikarije Podgrajske je poslal podpisanemu prečastiti gosposod Fater Avguštín Vanjković, duhoven reda sv. Benedikta in ravnatelj slavne romarske cerkve Marija Celjske (Maria-Zell), 10 gl.

Za blagodušni dar keršanske miloserčnosti v imenu ubogih obdarovanih in v imenu svojem naznanjam prav priserčno zahvalo. Mili Bog poverni stotero blagemu

gospodu z blagoslovom zemeljskim in z večnim zveličanjem.

V Podgrajah, 21. sušca 1881.

Štefan Jenko, vikar.

V Teržaški škofiji po novem imeniku je v ondotni škofiji 223 duhovnov v dušnem pastirstvu, 18 katehetov, 18 njih v drugih službah, 5 pri mornarstvu, 2 v naukih, v pokoju 41 (med temi 18 v drugih škofijah). Vseh skupaj 307. Iz drugih škofij je 9 duhovnov. Redovnikov 44. Kanonikov je v Terstu 7, v Koprju 6 in 1 kan. prazen; kuratnih kanonikatov 7, dva prazna; prosta kan. obstavljena 2, 1 prazen; kornih vikarij obst. 8, 1 prazna; župnij obst. 93, 21 praznih; vikariji 2; kuracij obst. 22, praznih 7; kapelanij pri podružnicah obst. 51, praznih 13; župnijskih kooperatur obst. 99, praznih 38; samostanov 6, in 2 hospica; število duš 300.987.

Lepa podoba ss. Cirila in Metoda se prodaja v katoliški bukvarni. Napis naslednji ima v novi cirilici: Za niju tisučletnico 1863 (velja pa tudi za drugo nastopno tisučletnico). — Knezu Medu Pučiču, vlastelinu Dubrovačkomu, vitezu sv. Jovana jerusolimskoga, Dvorniku Njegove Kr. Svjetlosti Vojvodiča parmanskoga, članu mnoge učene akademije. Po slici, što je u Sv. Klimenta a časti se u Slovinskoj Crkvi Sv. Jerolima u Rimu. — Petar Mančun iz Dubrovnika u znak prijateljstva i štovanja. — Cena 1 gl.

Število ljudstva ogerske države. Ogersko s Sedmograškom ima 13 milijonov 697.999 duš; Reka z okrajem 21.516; Hervaško in Slavonsko 1 mil. 191.845; vojaška meja 697.516. Skup 15 milijonov 608 tisuč 723 duš.

Kuga. Iz Carigrada naznanjajo, da v Bagdadu na Turškem je vstala kuga, namreč v vaséh Nedjeff in Diagora. V manj kot enem tednu je umerlo kacic 100 ljudi.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. gosp. župn. Jožef Jereb 1 gl. — Dve dobri roki 2 gl.

Za stradajoče na Notranjskem: Gospa Šupevčeva 10 gl. — Pn. gosp. stolni dekan J. Volc 5 gl. — Č. g. župnik Jož. Hočevar 4 gl. — Č. g. župnik M. Hočevar 5 gl.

Za opravo ubožnih cerkev: Iz Ljubnega 12 gl. — Iz Hrenovic 10 gl. — Z Janč 19 gl. 50 sld. — Iz Dobernič 43 gl. — Iz Prečine 17 gl. 30 sold. — Č. g. Nik. Dolinar 5 gl. — Marjeta Marenčič 30 sold.

Koledniku sv. Miklavža (za novo cerkev v Bohinjski Bistrici): Gospa Šupevčeva 50 gl. — V čast sv. Jožefu za hišo Gospodovo v boh. Bistrici: Neimen. 100 gl.

Za sv. Očeta: Po čast. farnem vradu na Mirni 6 gl. 24 kr. s prošnjo sv. blagoslova za vso župnijo. — Tina Rot 3 st. dvajset.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Neim. 1 st. dvajset. za tab.

Za misijone oo. Trapistov med Kafri: Č. g. župn. Nik. Križaj 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Po č. gsp. Fr. Mekincu z Dola 18 gl. 62 kr. — Po č. g. J. Dolencu 1 gl. — Neimen. 25 sold. — Č. g. K. Čigon iz Černic 3 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Š. v T.: Posebna hvala! — G. — k —: Prav dobra misel! Bog daj dober vspeh!